

Anàlisi EPA 2n TRIMESTRE 2023

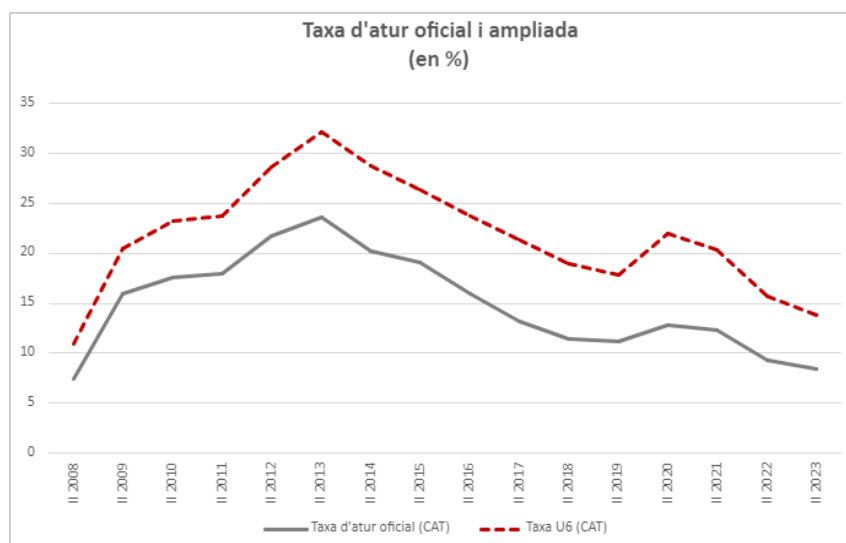
Les xifres d'ocupació i d'atur milloren, però persisteix una precarietat que cada vegada abasta un major nombre de famílies

L'institut d'Estadística de Catalunya ha publicat les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA) del segon trimestre del 2023.

Destaquem els següents elements amb relació a les dades de Catalunya:

1. Creix l'ocupació amb màxims històrics, fins i tot per sobre del període previ a la crisi, amb un total de 3.654.300 persones.
2. Decreix l'atur, amb un 8,4% segons la taxa oficial, tot i que continua representant una xifra molt elevada i amb un gran percentatge d'aturats de llarga durada, que representen el 35% del total d'aturats.
3. La temporalitat en l'ocupació es troba en mínims històrics (12%), tot i que encara se situa en un nivell elevat en comparació amb altres països del nostre entorn.
4. La parcialitat del treball decreix, però presenta una clara desigualtat per gènere. A més, un 37,4% d'aquests treballadors i treballadores a temps parcials fa referència a parcialitat involuntària.
5. La precarietat severa representa un 5,8% i augmenta amb relació al trimestre anterior.
6. El nombre de llars sense ingressos augmenta respecte del trimestre anterior i respecte al mateix trimestre de l'any 2022.

En resum, tot i aquesta aparent millora en termes d'ocupació i atur segons les xifres oficials, si es complementen amb indicadors que incorporen la mirada de Càritas ens mostren una manca significativa d'ocupació estable i de qualitat, a més d'un augment de la precarietat, que cada vegada abasta un major nombre de famílies i les deixa en situació de gran vulnerabilitat.

La taxa d'atur oficial seria del 8,4%. Tanmateix, si tenim en compte les persones que no treballen, estan disponibles i no busquen ocupació perquè pensen que no la trobaran, persones que es troben en un ERO i les persones ocupades que es troben en una jornada parcial involuntària, la taxa augmenta fins al 13,9%.

Desenvolupament

L'**ocupació** al llarg del segon trimestre de 2023 presenta un **creixement interanual del 3,8%**, situant-se en 3.654.300 persones. Aquesta xifra supera l'anterior trimestre i suposa un màxim en l'històric des de 2007, amb 133.000 persones ocupades més que al mateix període de l'any anterior.

La **taxa oficial d'atur** d'aquest segon trimestre de 2023 és del **8,4%**, amb un total de 336.800 aturats, xifra mínima des de l'any 2009, amb 23.700 persones aturades menys respecte al mateix trimestre de l'any anterior. No obstant això, els **aturats de llarga durada**, és a dir, aquelles persones que fa més d'un any que estan a l'atur, **representen el 35% dels aturats**. D'aquest total hi ha 68.200 treballadors que es troben a l'atur des de fa més de dos anys, xifres que mostren la dificultat de la reinserció al mercat de treball un cop no es té una ocupació. Tot i aquesta aparent tendència de millora, es tracta d'un **elevat nombre de persones que es troben sense feina i que pateixen un empobriment del seu nivell de vida a causa de la falta d'ingressos estables, generant situacions de precarietat i vulnerabilitat**.

La **temporalitat a l'ocupació** es troba en mínims històrics, en total 442.300 treballadors es troben en aquesta situació, 89.700 menys que al segon trimestre 2022. En total, la temporalitat representa actualment un 12% del total dins dels ocupats, quan pel mateix període de l'any anterior la taxa se situava en el 15%. Tot i això, **no representa un decreixement significatiu** tenint en compte la reforma laboral, en vigor des del 31 de desembre de 2021, que prometia el contracte laboral indefinit com a norma general, frenant l'elevada temporalitat i garantint l'estabilitat a l'ocupació del mercat laboral. En contraposició, les dades demostren que un 14,1% del total de treballadors i treballadores amb un contracte temporal tenen un contracte de menys de tres mesos. En aquests casos, les dinàmiques d'alta rotació laboral generen constants entrades i sortides del mercat laboral, amb una elevada probabilitat de trobar-se a l'atur en el temps de transició d'una feina a l'altre, incentivant la precarietat, ja que repercuteix directament en l'estabilitat d'ingressos.

Pel que fa a la **parcialitat del treball** (12% respecte al total d'ocupats), la tendència en el segon trimestre de 2023 és lleugerament descendent respecte al mateix període de l'any anterior (13%). Així i tot, **existeixen clares diferències en qüestions de gènere**. La taxa de parcialitat femenina se situa en el 18,4% (19,3% el 2022) mentre que la masculina és del 6,2% (6,9% l'any 2022). A tot això, cal afegir que si analitzem la **parcialitat involuntària**, un 37,4% d'aquests treballadors parcials no es troben en aquesta situació per voluntat pròpia.

Ens trobem en un context on hi ha una lleugera i subtil millora de les condicions del mercat laboral en termes de creixement de l'ocupació i reducció de l'atur. Malgrat això, **la falta de feina estable i de qualitat encara és un problema molt significatiu a Catalunya, situació que incrementa la polarització del mercat laboral, augmentant la precarietat d'aquells sectors de la població més desfavorits**,

on la incertesa, la inestabilitat laboral i la desmotivació esdevé la norma general.

Des de la mirada de Càritas ens interessa molt aprofundir en aquesta condició de precarietat del món laboral, però es tracta d'una anàlisi que requereix incorporar noves variables i tenir en compte nous elements que no es tenen pas en compte als indicadors oficials i que considerem que deixen de banda un considerable sector de la població, que si s'analitza minuciosament enriqueix molt la mirada sobre la precarietat i les condicions laborals d'un sector del mercat de treball que presenta unes condicions molt vulnerables.

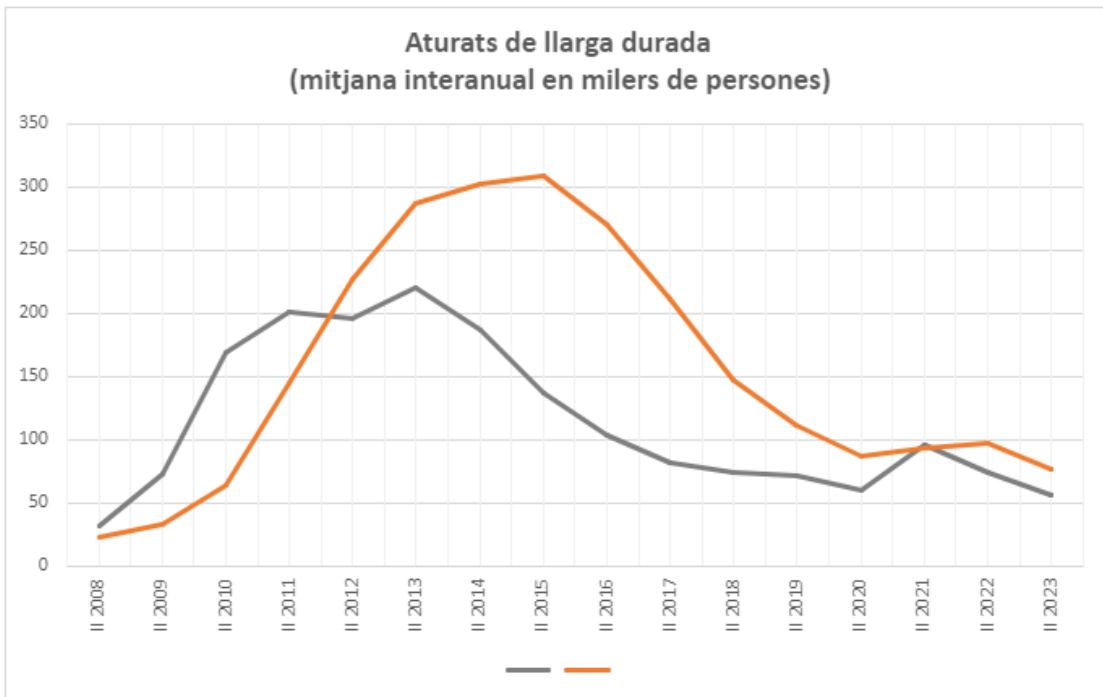
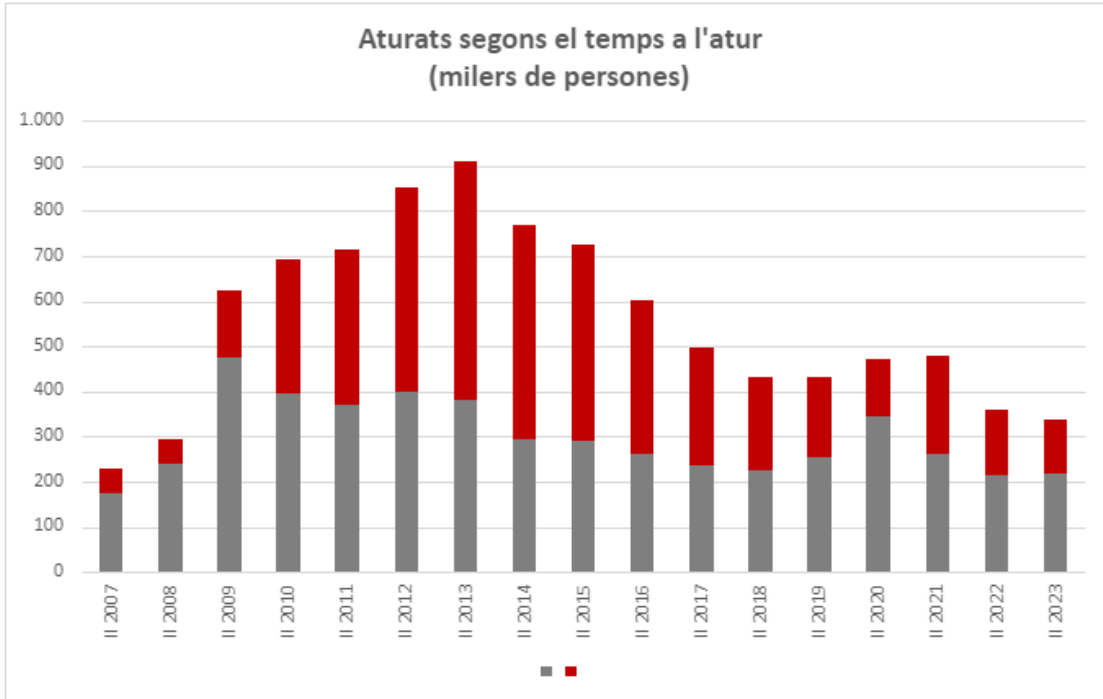
La taxa oficial d'atur és del 8,4%. **Des de la mirada de Càritas ampliem aquest indicador per tal de donar major visibilitat a la precarietat laboral**, afegint-hi les persones que no treballen, estan disponibles i no busquen ocupació perquè pensen que no la trobaran (el que des de Càritas anomenem “desanimats”), les persones que es troben en un ERO (Expedient de Regulació d'Ocupació), persones que no busquen ocupació per qualsevol motiu, però que estan disponibles i declaren que voldrien treballar i les persones ocupades que es troben en una jornada parcial involuntària. Aquest conjunt d'indicadors conformen la **Taxa U6**, que arriba al **13,9%**. En termes comparatius, tot i que taxa s'ha reduït en comparació al primer trimestre del 2023 (16,2) i respecte al mateix trimestre de l'any anterior (15,8), continuem reiterant l'elevada xifra que representa.

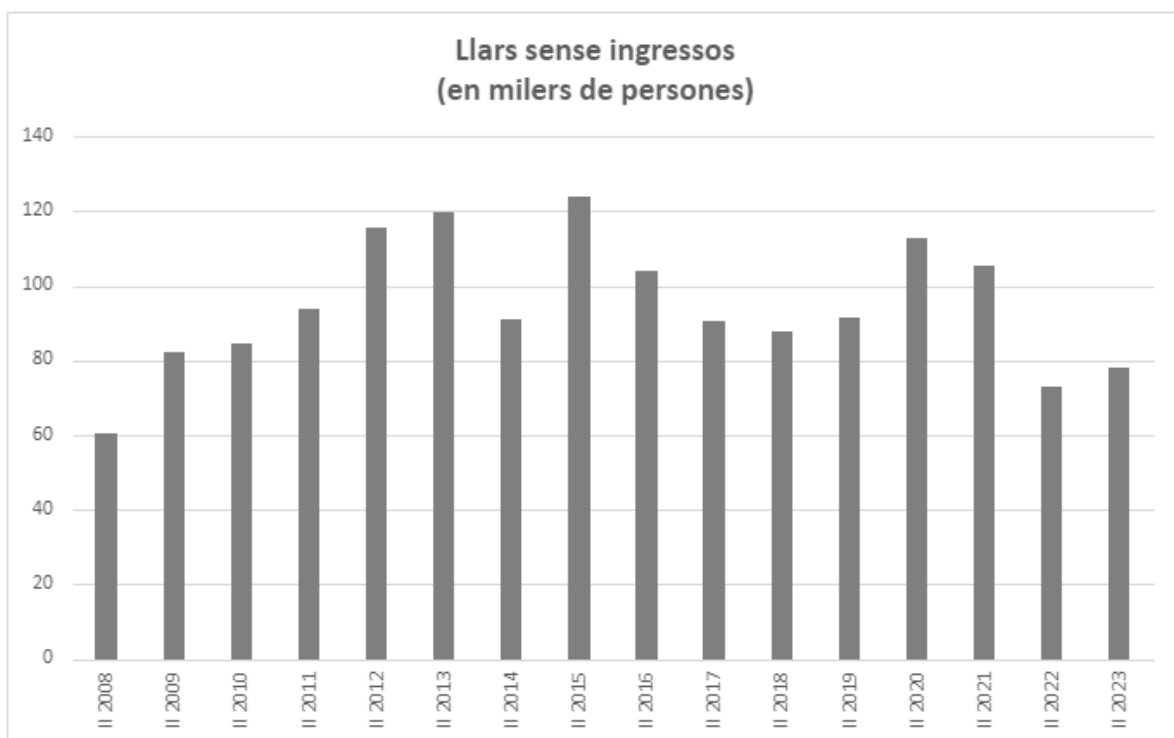
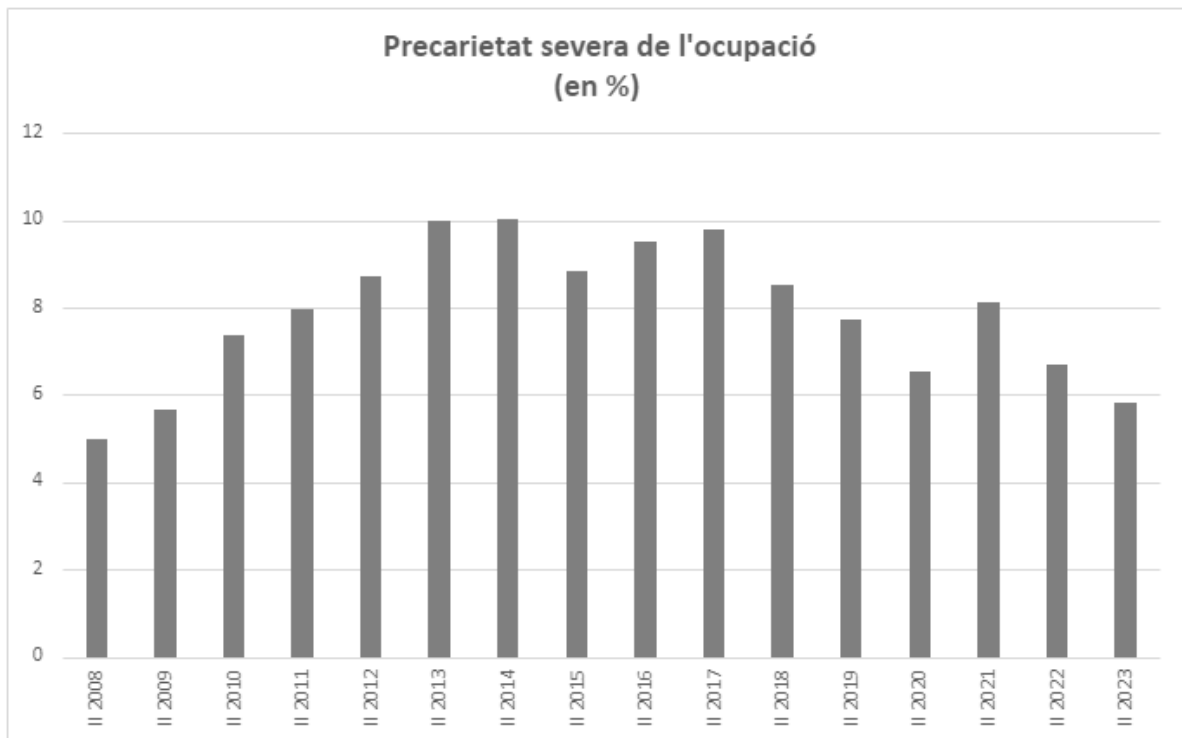
Si analitzem la **precarietat severa**, és a dir, aquelles persones que es troben en una jornada parcial involuntària o en un contracte temporal de menys de tres mesos, la taxa respecte del total d'ocupats representa el 5,8%, amb un total de 212.400 treballadors, xifra superior a l'anterior trimestre d'aquest any (5,7%) però inferior al mateix trimestre de l'any anterior (6,7%). **Les condicions laborals que impliquen aquestes situacions generen incertesa i inestabilitat per als treballadors, a banda que, en la majoria dels casos, no proporciona els ingressos suficients per garantir l'existència material dels treballadors i treballadores.**

Hi ha un total de 43.400 llars on tots els familiars actius es troben en situació d'atur, xifra que representa un total de 72.300 llars menys que al segon trimestre de l'any anterior. Pel que fa al nombre de **llars sense ingressos**, un total de 77.900 llars a Catalunya no compten amb cap font d'ingressos regulars, nombre que s'incrementa respecte de l'anterior trimestre d'aquest any (74.100) i respecte al segon trimestre de l'any anterior (72.800). En aquest sentit, aquest indicador reafirma que la **precarietat augmenta i que cada cop abasta un major nombre de famílies.**

En termes generals, ens trobem en un context on aparentment millora la situació en relació amb l'ocupació i l'atur tenint en compte les xifres oficials publicades, però si aprofundim en la mirada que incorpora Càritas, ens trobem en un context on la precarietat laboral i el nombre de llars sense ingressos augmenta, derivant en una **major vulnerabilitat econòmica i en unes pitjors condicions de vida per a una part de la població cada cop més gran.**

Gràfics complementaris

Font: Elaboració pròpia a partir de les microdades EPA (INE)

ENQUESTA DE POBLACIÓ ACTIVA. CATALUNYA

2n. TRIMESTRE 2023

Les dades oficials ens diuen...

	Segon trimestre	Primer trimestre 2020	Actualment		Variació respecte 2008	Variació respecte 2020
	2008	pre-Covid				
Ocupats	3.637,2	3.451,2	3.654,0	milers de persones	16,8	202,8
Aturats	293,8	411,6	336,8	milers de persones	43,0	-74,8
Taxa d'atur	7,5	10,7	8,4	%	1,0	-2,3

La mirada des de Càritas de les persones més vulnerables...

	Segon trimestre	Primer trimestre 2020	Actualment		Variació respecte 2008	Variació respecte 2020
	2008	pre-Covid				
Llars sense ingressos	60,4	91,3	77,9	milers de llars	17,5	-13,4
Aturats de llarga durada	55,3	155,8	118,0	milers de persones	62,7	-37,8
Parcialitat involuntària	99,8	211,0	164,7	milers de persones	64,9	-46,3
Taxa d'atur "ampliada"	10,9	17,7	13,9	%	2,9	-3,8

Notes:

2008: dades del primer trimestre

Actualment: 1er trimestre del 2023

Dades de 2020 precovid fa referència al primer trimestre de 2020

Llars sense ingressos: sense sou provinent del treball, sense pensió de jubilació o d'altre tipus i sense subsidi d'atur

Parcialitat involuntària: persones que treballen a jornada parcial però voldrien treballar més hores i no troben feina

Taxa d'atur "ampliada": inclou les persones a l'atur, més les persones que no busquen feina però que estan disponibles per treballar i declaren que volen treballar, més les persones amb jornada parcial involuntària